

Vyprávění o slovech, která jmenují a oslovují. O jazyku, jímž hovoří přirozenost toužíc vyslovit Osud.

Přirozenost je přítomností při - nějakém - rození, zrodu. V její meditaci nacházíme existující, tj. vystupující (ek-sisto), rod - výsostnou monarchii napřaženou napříč časem a jeho proměnami. Od východu k západu. Nacházíme rodinu a krev (pokrevní pouto, zákon), která ze sebe vydává - z níž existuje - *ekomythický řád* podobností a symbolů.

Řekové pojmenovávají přirozenost jako fysis. Nicméně náš čas není časem řeckého myšlení, situace, do které vykládám tuto přednášku, není situací, do které mluví řečtí filosofové (a do jiné a z jiné mluví Empedoklés, do jiné a z jiné mluví Platón).

Budu-li tedy dále mluvit o přirozenosti, pak s upřímnou nadějí, že české pojmenování - tolik obrazné - navodí vhodnou cestu, pomůže, když se začneme ztrácet.

Co je to přirozený jazyk?

...chceme se ptát. Ale okamžitě vidíme a víme, že odpověď nelze vynést na světlo - alespoň ne v čase, kdy se svítí. Alespoň ne teď. Tady. V této situaci. Bylo by to podobné, jako zapnout baterku v jasný slunečný den - úplně k ničemu. V čem spočívá ta zbytečnost odpovídat nyní na otázku: co je to přirozený jazyk? V oné covitosti.

Covitost:

Nejlépe je vidět, obrací-li se sama k sobě. Proto se zeptejme: *co je to covitost?* V této otázce se sama obnažuje. Vstupuje do svého živlu. Ale pro jistotu odpovíme. Covitost je počátek zániku pohybující se pravdy - je to zdroj, z něž čerpá svou inspiraci každá otázka, jejímž účelem jest stavěti hranice. Ztělesněním covitosti je slovo Co.

Chceme-li tedy doslova biblicky poznat přirozený jazyk - tzn. intimně, nikoli veřejně prostorově, pak nezbude, než se neptat, co je to přirozený jazyk. Alespoň ne ve chvíli, kdy se performuje, kdy očekáváme, až vykoukne zpoza houští. Jako lovci. (Proto odpověď na otázku po covitosti je jedním z konců myšlení - myšlení, jako druhu pohybu při pohybujících se věcech. Je takové zastavení to, co jsme chtěli?)

Záclona:

Vydáme se tedy trochu jinou cestou.

Když mi bylo kolem sedmi let a ještě jsem sdílel jeden společný pokoj s bratrem, každý večer jsem se v tichosti obracel se svými prosbami a starostmi na záclonu, která visela před otevřeným oknem. Bratr rád spával, když do pokoje proudil studený vzduch záokní. Tento vzduch přicházející ústy oken do těla našeho malého pokoje, rozechvíval onu záclonu - přibližoval se k ní, jemně se jí dotkl a jako duch, jenž vstoupí do mrtvého, pohnul jejím tělem. Její pohyby, výrazy a gesta měly své významy, svůj smysl. Byly to odpovědi na mé otázky. Byly to rady, byla to poučení. Domníval jsem se, že skrze chvějící se záclonu promlouvá Bůh - ten, o kterém občas mluvili rodiče nebo prarodiče. Neměl jsem s ním spojení žádnou jasnou představu teologického rázu, žádný pojmový systém, jenž by se mohl stát obsahem veřejných filosofických rozprav a hádek. Ne. *Tento Bůh přicházel s větrem* a nebyl lhostejný. Nemlčel a já jej - ještě jako sensitivní dítě - velmi jasně cítil.

Informován (tj. vnitřně utvářen) pseudoinformačním myšlením moderňanů jsem zapomněl, co jsem kdysi myslel. Ale dnes se znovu ptám. Kdo to tehdy se mnou mluvil? *Tento Bůh přicházel s větrem...*

Vzduch:

Je živel, nikoli prázdnota. Spojuje věci (lhostejno, zda živé či neživé). Klade se k věcem jako duch a dech (hebrejsky ruach - dech, duch, vítr; v kabale mezi nefeš a nešama). Mluvit, resp. vyjadřovat se, znamená dýchat, dávat se vzduchu jako se vzduch dává nám. Připodobňovat se mu (podoba), zakládat posloupnost příbuzných zkušeností. Neboť: Země dýchá, co nebesa vydechují.

Zbožštění vzduchu se táhne napříč dějinami. V Egyptě je to Bůh Šu - přišel na svět tak, že jej jeho otec Atum vydechl svým nosem (až poté se bohové rodí, coby zplození manželského svazku). Byl uctíván jako bůh vzduchu, bůh světla a bůh, jenž nese nebe. Vzduch byl totiž pokládán za prostředníka mezi nebem a zemí, za životadárnou sílu (*živel*), z níž se stávají lidská, zvířecí a jiná těla - na rozhraní mezi výškou a hloubkou.

Konečně tedy vidím a víme, že vzduch není živlem pro ni za nic. Dává tvarům pohyb, uvádí je do vzájemných vztahů, příznivých a nepříznivých situací. Námořník si přál dobrý vítr a obětoval svému bohu. Mluvil k němu, pohyboval se a tancoval, gestikuloval, vyjadřoval se - řečí boha, ke kterému hovořil - hovořil! - vážně, odevzdaně. Mluvil ke vzduchu a dýchal vzduch.

Tvary:

Tvary se ve světě dostávají do vzájemných vztahů. Utváří rostoucí - tj. finitní - řád rodového druhu, řád ekologický (oikos+logos), lépe: *řád ekomythický*. Tvary jsou si různě podobné, různě příbuzné. Některé do sebe zapadají (jako symboly - sym-ballo), jiné se odpuzují (lásky, lhostejnosti a nenávisti čas). Jejich pohyb a proměna, čas jejich tvárnosti spočívá v prostoru, jenž je živlem - například vzduchem. Proto není myslitelné teď uvažovat o jeho geometrii (aneb kde má plamen střed). Není to žádná rovnorovná země (tj. země nezemě). V tom smyslu - v jakém se tvary obracují ke vzduchu - existuje universum - uni vertere - obracet se k jedinému.

Svět ekomythického řádu:

Nicméně není to universum pevného řádu, nýbrž řádu ekomythického. Vidíme, že se zde ukazuje cosi podivného - z hry tvarů, času a náhody vyvstává myšlenka řádu, který není řádný, myšlenka chaosu, jenž není chaotický. Je to podoba kosmu jako světa neveřejného (tj. uvnitř domu, nikoli za veřejemi). Světa, jenž medituje ohněm krbu a jehož zákony jsou zákony příbuznosti, vzájemného respektu, porozumění. Nemyslím tím řád krásný, pevný, strohý, totální a holistický. Řád, v němž má vše své místo. Ale nemyslím ani chaos. A nemyslím ani něco mezi. Myslím zevnitř, tj. řád a chaos se v takovém myšlení objevují jako zbytečnosti, jako něco, co tu bylo, aby mohl člověk odpovědět na otázku po covitosti.

Řád ekomythický je řádem nenávisti a lásky. Rodiny. Proměny. Meta-morfózy. Vytváření. Stváření. Tvarů. Tvar. Morfé.

Na cestě do světa ekomythického řádu:

Přirozený jazyk a ekomythický řád

Napsal uživatel Eduard Fiedler
Středa, 04 Listopad 2009 18:54

A co to pro mne znamená? Pro mne, který chodím každý den do školy, platím nebo neplatím daně, čtu novinu. Kde najdu vstup do světa ekomythického řádu?

Náš běžný svět není žádný pořádný svět. Je to směsice různých - více světových a někdy méně světových - světů. Architektura takové směsice (světnice) je tvarem těla - tvarem člověka, jeho egomeditací.

Zajímáme-li se o přirozenost, pak cesta napříč onou podivnou architekturou (která teda není prostorem - ať už interiérem nebo exteriérem - není ani logická ani mythologická - je taková, jaká je - lidská) vede údolím vícemocných, údolím básníků, trubadúrů, lidí sensitivních, kteří (nehledě na své vědomí) zakládají vztah mezi lidskou societas a přirozeností. V tom spočívá poetičnost - v průvodcovství a nebezpečí, které cesta se sensitivním průvodcem skýtá (jen vzpomeňme na Danteho!). Když básník zpívá o vodě, o nebi - vede nás stezkou metafor a metamorfóz, peklem, očistcem a nebem slovnosti - vede nás až tak daleko, že nemusí naše síly stačit, že se můžeme zadýchat neporozuměním, spadnou z verše, utonou v eufonii, že můžeme umřít nabodnutí na hrot oxymóronu, zadušení metonymií.

Co je to přirozený jazyk:

Domnívám se, že nyní nastává ten správný čas pokusit se odpovědět. Nejprve vyslechněme písmo svaté:

„Celá země byla jednotná v řeči i v činech. Když táhli na východ, našli v zemi Šineáru pláň a usadili se tam. Tu si řekli vespolek: „Nuže, nadělejme cihel a důkladně je vypalme.“ Cihly měli místo kamene a asfalt místo hlíny. Nato řekli: „Nuže, vybudujme si město a věž, jejíž vrchol

Přirozený jazyk a ekomythický řád

Napsal uživatel Eduard Fiedler
Středa, 04 Listopad 2009 18:54

bude v nebi. Tak si učiníme jméno a nebudeme rozptýleni po celé zemi." I sestoupil Hospodin, aby zhlédl město i věž, které synové lidští budovali. Hospodin totiž řekl: „Hle, jsou jeden lid a všichni mají jednu řeč. A toto je teprve začátek jejich díla. Pak nebudou chtít ustoupit od ničeho, co si usmyslí provést. Nuže, sestoupíme a zmateme jim tam řeč, aby si navzájem nerozuměli." I rozehnal je Hospodin po celé zemi, takže upustili od budování města. Proto se jeho jméno nazývá Bábel (to je Zmatek), že tam Hospodin zmátl řeč veškeré země a lid rozehnal po celé zemi." Český ekumenický překlad, Genesis.

Jaký příběh nám Bible podává?

Je to příběh, jenž - jako každý opravdový, upřímný příběh - se děje neustále, spočívá při věcech, při jejich běhu. Když o nich mluví, nezastavuje je. Promlouvá v přirozenosti a fatalitě věcí.

Je to příběh, jenž odhaluje - apokalypsou vět - substanci, podstatu celé mé rozpravy. Je to příběh, jenž nám umožní odpovědět na otázku, co je to přirozený jazyk, aniž bychom provolávali konec otázek.

Přirozený jazyk je tvaroslovím. Zaznívá ve větření stromů, pohledech člověka a zvířete. Zaznívá v dopadu kamene do hluboké jeskyně. Tam všude zaznívá. Hovoří.

Je to jazyk, v němž každé slovo je Jménem - vlastním Jménem tvaru.

Je to jazyk, jenž nemá žádnou tabulku, žádnou gramatiku, žádný rozvrh. Jen tvary.

Je to jazyk, jenž napájí kmenosloví praktických jazyků - latiny, řečtiny apod.

Přirozený jazyk a ekomythický řád

Napsal uživatel Eduard Fiedler
Středa, 04 Listopad 2009 18:54

Všechny užité jazyky jsou jeho zjednodušením. Nicméně mají svůj smysl: každý je k něčemu dobrý, každý se obrací k přirozenému jazyku jiným způsobem. Z tohoto pohledu je dobré znát maximum jazyků.

Na druhou stranu: zapomnění přirozeného jazyka, zapomnění gest, tanců, rituálů, které rozmlouvají s nebem o mracích a mráčatech, takové zapomnění se kryje za veřejným prostranstvím. Za jeho krásou, rozvržeností a velikostí. Za krásou, která skrývá děsivé neporozumění. Za velikostí - velikostí do nebe čnící věže, která znamená ztrátu přirozenosti a osudu. A tedy i samotného smyslu.

Co je to přirozený jazyk?

Odpovězme mlčením.

Text přednášky, která zazněla 12. 10. 2009 na setkání Na Rozhraní v Brně.

{comments on}